

Vägledning till länsstyrelserna beträffande undantag från putsningsförbudet för trädor enligt 11a § i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:119) om hänsyn till natur- och kulturvärden i jordbruket

Enligt 11a § i den rubricerade författningen råder förbud att slå av vegetation på trädor s.k. putsningsförbud mellan 1 mars och 30 juni. Enligt 14 § i samma författning får länsstyrelsen medge undantag från bestämmelserna om det finns särskilda skäl. Hela föreskriften kan läsas på Jordbruksverkets webbplats under adressen <http://www.sjv.se/download/18.deeebd10a076615a4800050/2006-017.pdf>.

Länsstyrelserna bör vara restriktiva med att medge undantag. Syftet med förbudet är att bevara och förstärka åkerlandskapets biologiska mångfald. Detta är ett led i arbetet att uppnå det av riksdagen fastställda miljökvalitetsmålet "Ett rikt odlingslandskap". Ett undantag från förbudet ska så långt som det är möjligt vara förenligt med detta syfte. Det är viktigt att de funktioner inom länsstyrelsen som är involverade i bevarandearbetet också deltar i bedömningen av undantag från putsningsförbudet. Berörda funktioner kan vara lantbruk, naturvård, miljövård, miljömålsuppföljning, regionala miljömål, miljöövervakning etc.

Särskilt skäl för undantag kan föreligga om det är sannolikt att pågående markanvändning inom den berörda delen av fastigheten kommer att avsevärt försvåras av förbudet alternativt att en angränsande odling kan utsättas för en skada av liknande storleksordning. 11a § andra stycket innehåller fyra fall där putsningsförbudet är inskränkt. Dessa fyra fall har särskilt pekats ut i författningen för att de är mer vanligt förekommande. De fyra fallen ses som exempel på vilken nivå som bör krävas för att särskilda skäl för undantag enligt 14 § ska föreligga.

Ytterligare exempel följer nedan på när särskilda skäl skulle kunna föreligga för att medge undantag från putsningsförbudet under hela året.

1. Trädan ligger nära ett vetenskapligt fältförsök och att försöket skulle allvarligt störas av att trädan inte putsas. Ett annat sådant exempel skulle kunna vara att ett vetenskapligt fältförsök är placerat på en träda och att undantag från putsningsförbudet är nödvändigt för att genomföra försöket. För sådana försök kan dessutom krävas undantag enligt 1 kap. 27 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2004:85) om direktstöd. Jordbruksverket kan vid särskilda skäl medge sådana undantag.

2. Marken ska efter trädesperioden sås in med specialodlingar som spenatfrö, gräsfrö och grönsaker eller andra grödor där tillgången på effektiva växtskyddsmedel är starkt begränsad.

3. Trädan ligger inom den primära eller sekundära skyddszonen i ett vattenskyddsområde med inskränkningar för användning av kemiska bekämpningsmedel.

Däremot föreligger inte några särskilda skäl för att medge undantag från putsningsförbudet i syfte att förbättra kvalitén på en senare skörd av fånggröda på mark som omfattas av uttagsplikt eller för att lättare omvandla sådan fånggröda till vall efter trädesperiodens slut.

Som stöd för bedömning av när särskilda skäl för undantag kan föreligga eller inte kan konsekvensutredningen användas. Den återfinns under adressen http://www.sjv.se/download/18.16e46f510aa88e8d3b8000901/Konsekvensutredning+verksf_putsningsf.pdf

I samma syfte kan remissammanställningen användas. Den återfinns under adressen

http://www.sjv.se/download/18.16e46f510aa88e8d3b8000903/Remissammanst%C3%A4llning_putsningsf%C3%B6rbud3.pdf

I detta ärende har avdelningschefen Carl Johan Lidén beslutat. Handläggaren Gunnar Rosqvist har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschefen Jan Gustavsson samt juristen Ida Lindblad deltagit.

Carl Johan Lidén

Gunnar Rosqvist